

Raadsvergadering d.d. 14 maart 2024

Zaaknummer	Z-24-488986
Documentnummer	DOC-24-791195
Onderwerp	pilot erfmolens
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Harry Nederpelt

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het college van 13-02-2024;

gelet op het besluit van de raad van 1 juni 2023 waarin hij besloot tot een pilot erfmolens;

en we in 2040 energieneutraal willen zijn

b e s l u i t

1. akkoord te gaan met de verdere uitwerking van de initiatieven: 3, 7, 8, 12 en 15;
2. initiatieven 1, 2, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 13 en 14 af te wijzen;
3. in nader overleg met o.a. de initiatiefnemers en Mooi Noord-Holland de erfmolens in te passen in het landschap;
4. aan de hand van de pilot het beleidskader wind en zonne-energie Westfriesland aan te vullen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 14 maart 2024.

De griffier,

De voorzitter,

Voorstel van het college 13-02-2024.

Ter besluitvorming

Onderwerp

Pilot erfmolens

Aanleiding

Om tegemoet te komen aan de wens van met name agrarische ondernemers om te verduurzamen heeft u ruimte gegeven aan een pilot erfmolens. Een erfmolen is een kleine windmolen van maximaal 15 meter. Deze wordt geplaatst op het erf en is voor het energie gebruik van het betreffende bedrijf

U besloot op 1 juni tot een pilot met erfmolens. We schreven hiervoor een wedstrijd uit. Uit alle aanvragen kiest de raad de 5 meest geschikte.

Ondernemers hadden tot 1 oktober de tijd om hun aanvraag in te dienen. Dit deden 15 ondernemers. De 15 aanvragen hebben we beoordeeld. Daarbij vroegen we advies van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en Mooi Noord-Holland.

Voorstel

1. akkoord te gaan met de verdere uitwerking van de initiatieven: 3, 7, 8, 12 en 15;
2. initiatieven 1, 2, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 13 en 14 af te wijzen;
3. in nader overleg met o.a. de initiatiefnemers en Mooi Noord-Holland de erfmolens in te passen in het landschap;
4. aan de hand van de pilot het beleidskader wind en zonne-energie Westfriesland aan te vullen.

Beoogd resultaat

De pilot erfmolens biedt 5 ondernemers de mogelijkheid om de bedrijfsvoering verder te verduurzamen. Erfmolens dragen ook bij aan de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. De pilot geeft antwoord op de vraag hoe erfmolens kunnen worden ingepast op een erf en in het landschap. Met de opgedane ervaringen kunnen we het beleidskader wind- en zonne-energie Westfriesland voor onze gemeente aanscherpen. We dragen hierbij aan het verduurzamen van onze leef, werk en woonomgeving.

Overzicht 15 initiatieven		
<i>Nummer</i>	<i>Kern</i>	<i>Locatie</i>
1.	Wervershoof	Handelsweg 22
2.	Andijk	Veenakkers 13
3.	Wervershoof	Grutteweide 7
4.	Andijk	Molenweg 6
5.	Zwaagdijk-Oost	Zwaagdijk 310
6.	Andijk	Grootslagweg 16
7.	Oostwoud	Dirk Bijvoetweg 27
8.	Andijk	Vleetweg 21
9.	Twisk	Zuiderweg 26
10.	Andijk	Oosterweg 9-15
11.	Zwaagdijk-Oost	Zwaagdijk 304
12.	Andijk	Hardegrondweg 1A
13.	Twisk	Bennemeersweg 17
14.	Wervershoof	Grutteweide 2
15.	Wervershoof	Grutteweide 5

Argumenten

- 1.1 *Deze initiatieven sluiten aan bij het besluit van de raad van 1 juni 2023.*
We hebben dit besluit vertaald in objectieve criteria (zie bijlage 1; Overzicht initiatieven met beslisboom). Deze criteria zijn goed onderbouwd en uitlegbaar. We hebben daarbij rekening gehouden met de wensen en zorgen van de raad. We verwijzen u verder naar argument 1.2, 1.3 en 1.4.
- 1.2 *Deze initiatieven bevinden zich in het landelijk gebied.*
Dit is een eis die de provincie stelt in haar Omgevingsverordening. Dit legden we ook vast in het beleidskader wind- en zonne-energie Westfriesland.
- 1.3 *Deze initiatiefnemers hebben eerder geïnvesteerd in zonnepanelen waarmee in dak is belegd.*
Vanuit ons beleid zetten we als eerste in op het vol leggen van de daken. We vinden het dan ook belangrijk dat ondernemers deze stap al gezet hebben. We hebben dit beoordeeld bij de verschillende initiatieven
- 1.4 *Deze initiatieven dragen bij aan een energieneutrale bedrijfsvoering.*
We hebben de opwek van de zonnepanelen en de geschatte opwek van de erfmolen afgezet tegen het totale energieverbruik. Waarbij de totale opgewekte elektriciteit niet meer mag zijn dan het verbruik. Dit zou het elektriciteitsnet onnodig belasten.
- 2.1 *Initiatief 1 ligt niet in het landelijk gebied*
Dit initiatief bevindt zich op de handelsweg in Wervershoof. Dit ligt zodoende niet in het landelijk gebied.
- 2.2 *Initiatiefnemers 2, 4, 6 en 11 legden hun dak niet (volledig) vol met zonnepanelen.*
De initiatiefnemers hebben geen aantoonbare plannen om het dak vol te leggen met zonnepanelen. Daarnaast hebben ze niet aangegeven dat er belemmeringen zijn om dit wel te doen.
- 2.3 *Initiatiefnemers 5, 9, 10, 13 en 14 gaan met de erfmolen meer elektriciteit opwekken dan ze nodig hebben.*
Het elektriciteitsnet is overbelast. Hierdoor is het niet wenselijk meer op te wekken dan voor eigen gebruik noodzakelijk.
- 3.1 *We willen verrommeling van het landschap tegengaan.*
We gaan samen met Mooi-Noord-Holland en de initiatiefnemers kijken naar beste plek op het erf. We houden hierbij rekening met de vastgestelde richtlijnen en verordening van de provincie NH. We kijken ook naar het type erfmolen; welke erfmolen geeft het rustigste beeld voor de omgeving en valt het meest weg in het landschap?
- 3.2 *We willen de erfmolen goed inpassen op het erf, en in samenhang met elkaar.*
Initiatieven 3, 7 en 15 liggen dicht bij elkaar. Samen met Mooi Noord-Holland en initiatiefnemer willen we kijken naar de juiste inpassing op het erf, als onderdeel van het erf-ensemble. Daarbij kijken we ook naar samenhang tussen deze 3 initiatieven. Mooi Noord-Holland adviseert om samenhang te zoeken wanneer nieuwe erfmolens binnen een straal van 150 van elkaar komen te staan.
- 4.1 *Met ervaringen uit de pilot kunnen we het huidige beleidskader voor onze gemeente aanscherpen.*
Daarbij willen we het beleidskader aanvullen met uw wensen , zoals verwoord in het besluit van 1 juni 2023. En, zoals door ons vertaald in de objectieve criteria, zie argument 1.a.1. Dit leggen we ter besluitvorming aan u voor . Ook nemen we het te doorlopen proces op in dit voorstel. Waarbij we de ervaringen die we opdoen in deze pilot als basis nemen. In het eerste kwartaal 2025 zullen we de pilot evalueren zowel het proces als de realisatie.

Kanttekeningen

- 1.1 *Alle initiatiefnemers geven aan de erfmolen 25 jaar te willen laten staan.*
De gemiddelde levensduur van een erfmolen is 25 jaar. Om een erfmolen rendabel te maken is een korter periode oninteressant voor een ondernemer. Dit zou betekenen dat een ondernemer de erfmolen niet gaat plaatsen. Dit zouden we jammer vinden. Immers dragen erfmolens bij aan de duurzame ambities, zowel van de ondernemer als van de gemeente.
- 1.2 *Veel initiatiefnemers kiezen voor een erfmolen met 2 wieken.*
Een erfmolen met 2 wieken draait veel sneller dan een erfmolen met 3 wieken. Dit levert een onrustiger beeld op in het landschap dan een erfmolen met 3 wieken. In de ruimtelijk handreiking wind energie op land van de provincie staat:
'De wieken van kleine windturbines draaien door de kleine rotordiameter relatief snel, wat een onrustig beeld op kan leveren, zeker wanneer er meerdere kleine turbines bij elkaar staan. Het aantal wieken

van de windturbine speelt hierin een grote rol. Een driewieker wordt als ‘rustiger’ ervaren dan een tweewieker’.

Dit nemen we mee als bespreekpunt in het gesprek met de initiatiefnemer. Zie ook de toelichting bij argument 1.3

2.1 *Initiatief 9 vinden we ook een interessant initiatief.*

U besloot tot een pilot van 5 erfmolens. We willen vasthouden aan dit besluit. En, door het criterium “de erfmolen leidt niet tot teruglevering aan het net” valt initiatief 9 buiten de selectie. We vinden dit initiatief echter wel heel interessant omdat:

- dit initiatief bevindt zich in een ander gebied dan het experimenteerlandschap;
- dit initiatief wil een ander type erfmolen plaatsen (EAZ- houten wieken en groene mast);
- dit initiatief is een veehouderij en heeft verdere verduurzamingsplannen wat ook elektriciteit gaat vragen.
- een extra initiatief geeft meer mogelijkheden om ervaring op te doen. En, geeft de kans om verschillende type erfmolens te vergelijken.

Financiën

n.v.t. . De initiatiefnemers zijn zelf verantwoordelijk voor de benodigde investeringen.

Uitvoering/evaluatie

Na u besluit informeren we de geselecteerde initiatieven over het vervolg. Zie ook argumenten 3.1 en 3.2.

Wanneer het initiatief aan de voorwaarden voldoet kan de formele procedure voor vergunningverlening worden opgestart. Het college is bevoegd middels een buitenplanse omgevingsactiviteit (BOPA) een omgevingsvergunning te verlenen. Na vergunningverlening kunnen de erfmolens worden geplaatst. Wij kunnen dan ook in het eerste kwartaal van 2025 de pilot gaan evalueren. We evalueren het proces en kijken naar de realisatie van de erfmolens. Op basis van deze evaluatie kunnen we het huidige beleidskader aanscherpen. Dit bieden we vervolgens aan u ter vaststelling aan. Tot die tijd nemen we geen nieuwe initiatieven in behandeling.

Communicatie

Nadat u heeft besloten over de pilot informeren we alle 15 initiatiefnemers. Ook stellen we hiervoor een persbericht op. We krijgen al regelmatig vragen vanuit het NHD hoe het staat met de pilot.

Bijlagen

1. Overzicht initiatieven met beslisboom (DOC-24-785065).

Commissie d.d. 29 februari 2024

